



BUDGET, FINANCE, ECONOMY AND MANAGEMENT: THE LATEST TRENDS IN BUSINESS AND STARTUP DEVELOPMENT

Collective monograph

ISBN 979-8-89292-731-4

DOI 10.46299/ISG.2024.MONO.ECON.2

BOSTON(USA)-2024

ISBN – 979-8-89292-731-4

DOI – 10.46299/ISG.2024.MONO.ECON.2

*Budget, finance, economy and
management: the latest trends in
business and startup development*

Collective monograph

Boston 2024

Library of Congress Cataloging-in-Publication Data

ISBN – 979-8-89292-731-4

DOI – 10.46299/ISG.2024.MONO.ECON.2

Authors – Andrushchak I., Zhydovska N., Prokopyshyn O., Полятикіна Л., Немченко Т., Marchenko O., Salnikova M., Lomeiko A., Kozin I., Denysenko M., Breus S., Prytula Ye., Likhonosova G., Makarov V., Kaplin M., Shcherbyna Y., Bilan T., Pegov M., Одрехівський М., Коломацький В., Павленко О., Заюков І., Віртов Б., Клочко В., Mostova A., Nikolaienko S., Білик В.М., Голубкова І., Бабаченко М., Мороз Л.І., Burlitska O., Sholomeichuk S., Reshmidilova S., Zhumela A., Kulatskyi V., Telnov A., Zozulya O., Hnydiuk I., Romanovska Yu., Abdullaieva A., Samoshkina I., Шейко В.І., Коваленко О.В.

REVIEWER

Kvasnytska Raisa – Doctor of Economics, Professor of Finance, Banking and Insurance, Khmelnytskyi National University

Dovgal Olena – Dr.Sc. of Economics, Professor (Full), Professor of the Department of International Economic Relations of V.N.Karazin Kharkiv National University.

Breus Svitlana – Doctor of Economic Sciences, Professor, Professor of the Department of Management and Marketing, European University.

Slavkova Olena – Doctor of Economics, Professor, Head of the Department of Public Administration and Administration of Sumy National Agrarian University

Yavorska Oksana – Doctor of Economic Sciences, Associate Professor, Professor of the Department of Tourism, Hotel and Restaurant Business, Faculty of cultural and creative industries Kyiv National University of Technologies and Design.

Marina Klimchuk - Doctor of Economics, Department of Organization and Management of Construction Industry, Kyiv National University of Building and Architecture.

Published by Primedia eLaunch

<https://primediaelaunch.com/>

Text Copyright © 2024 by the International Science Group(isg-konf.com) and authors.

Illustrations © 2024 by the International Science Group and authors.

Cover design: International Science Group(isg-konf.com). ©

Cover art: International Science Group(isg-konf.com). ©

All rights reserved. Printed in the United States of America. No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted, in any form or by any means, or stored in a data base or retrieval system, without the prior written permission of the publisher. The content and reliability of the articles are the responsibility of the authors. When using and borrowing materials reference to the publication is required.

The collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe and Ukraine. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science.

The recommended citation for this publication is:

Budget, finance, economy and management: the latest trends in business and startup development: collective monograph / Andrushchak I. – etc. – International Science Group. – Boston : Primedia eLaunch, 2024. 330 p. Available at : DOI – 10.46299/ISG.2024.MONO.ECON.2

TABLE OF CONTENTS

1. ACCOUNTING, ANALYSIS AND AUDIT		
1.1	<p>Andrushchak I.¹</p> <p>REGULATION OF AUDITING ACTIVITIES AND ITS INFORMATION SECURITY</p> <p>¹ Lutsk National Technical University</p>	9
1.2	<p>Zhydovska N.¹, Prokopyshyn O.¹</p> <p>MODERN APPROACHES TO STATE FINANCIAL CONTROL AS A MEANS OF ENSURING EFFECTIVE USE OF BUDGET RESOURCES</p> <p>¹ Department of Accounting and Taxation, Lviv National Environmental University</p>	18
1.3	<p>Полятикіна Л.¹</p> <p>ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОРГАНІЗАЦІЇ МАЛОГО БІЗНЕСУ</p> <p>¹ Кафедра обліку і оподаткування, Сумський національний аграрний університет, Україна</p>	26
2. DEMOGRAPHY, LABOR ECONOMY, SOCIAL ECONOMY AND POLITICS		
2.1	<p>Немченко Т.¹</p> <p>ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ СУСПІЛЬСТВА ЯК СКЛАДОВОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОСИСТЕМИ</p> <p>¹ кафедра економіки, менеджменту та комерційної діяльності, Центральноукраїнський національний технічний університет, Україна</p>	60
3. DEVELOPMENT OF PRODUCTIVE FORCES AND REGIONAL ECONOMY		
3.1	<p>Marchenko O.¹, Salnikova M.², Lomeiko A.², Kozin I.²</p> <p>THE MECHANISMS OF THE FORMATION OF THE REGIONAL STRUCTURE OF TOURISM</p> <p>¹ Department of Economics and hotel and restaurant business, Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University, Zaporozhzhia, Ukraine</p> <p>² Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University, Zaporozhzhia, Ukraine</p>	91

управління інноваційним розвитком РП сприятиме ефективному управлінню кожним фахівцем та групами фахівців, регулюванню міжгрупових та внутрішньо групових відносин, управлінню груповою динамікою та кадровим потенціалом підприємств загалом, управлінню окремими ситуаціями у колективі та сторонами колективного життя, у якому формується суспільна свідомість, психологічні зв'язки та відношення до праці, що зумовлюватиме інтенсивний розвиток усіх ланок РП та його загалом. Оцінювання і прогнозування станів ефективності СПМУ інноваційним розвитком РП, підтримування ухвалення та реалізування управлінських рішень, бажано проводити на основі показників соціального та психологічного ефектів, отриманих експертним оцінюванням.

SECTION 6. FINANCE, BANKING AND INSURANCE

DOI: 10.46299/ISG.2024.MONO.ECON.2.6.1

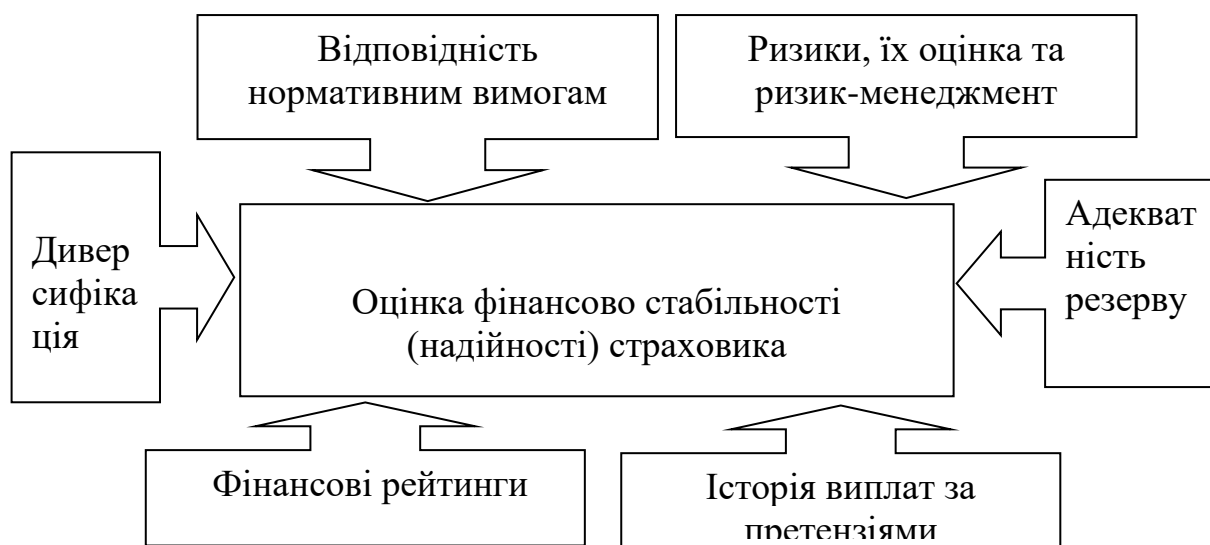
6.1 Формування капіталу та оптимізація його структури як фактору фінансової стійкості страхових компаній

Формування капіталу страхових організацій відіграє важливу роль в сучасній економіці, оскільки набуває таким чином достатніх фінансових ресурсів для забезпечення його платоспроможності, ліквідності фінансової надійності і стійкості. Авторка наукових публікацій Говорушко Т.А. відзначає, «що діяльність страхової компанії заснована на створенні грошових фондів, джерелом яких є кошт страхувальників, які отримані у формі страхових премій. Ці кошти не належать страховикові, а тільки тимчасово, на період дії договорів страхування перебувають у його розпорядженні. При настанні страхових випадків використовуються ці кошти з метою виплат страхових відшкодувань страхувальникам» [152, с.69].

З практичної точки зору формування капіталу страхових компаній пов'язано здебільшого з двома його частинами: власним (статутним) і залученим (позиковим). Головною та визначальною особливістю організації страхової діяльності є наявність фінансових джерел (страхових резервів), які мають специфічний характер і можуть бути використані тільки за цільовим призначенням. Наприклад, якщо дія страхової угоди закінчується, а страхові випадки не настали, грошові кошти залишаються у власності страхової організації. Отже, враховуючи природу виникнення таких коштів і природу їх зміни, грошові фонди, які створюються за рахунок внесків страхувальників (фізичних та юридичних осіб) не можна назвати позиковими фінансовими ресурсами, тобто до позикового капіталу вони не відносяться. Такий створений капітал може використовуватись страховими компаніями у якості додаткового інвестиційного ресурсу і витратитись на ведення страхової справи або з метою вкладення в активи і отримання додаткового доходу [150, с.304].

Формування капіталу страхової компанії полягає у залученні необхідних

фінансових ресурсів для забезпечення оплати страхових виплат у майбутньому. Капітал може формуватися шляхом залучення акціонерного капіталу (вкладів акціонерів), резервних фондів, обов'язкового страхового капіталу та інших джерел. Важливо, щоб страхова компанія мала достатній рівень капіталу для покриття можливих ризиків і виплат страхових виплат своїм клієнтам. З метою оцінки фінансової стабільності (надійності) страховика, можемо розглянути такі ключові фактори, які зображені на малюнку 1 і враховуються на страховому ринку страховиками :



Малюнок 1. Оцінка фінансово стабільності (надійності) страховика

1. Фінансові рейтинги - перевірте рейтинги фінансової стійкості страховика, надані рейтинговими агентствами, такими як A.M. Best, Standard & Poor's, Moody's або Fitch. Ці рейтинги оцінюють здатність страховика виконувати свої фінансові зобов'язання.

2. Історія виплат за претензіями: ознайомтеся з послужним списком страховика щодо швидкого та справедливого розгляду претензій. Історія своєчасного врегулювання претензій свідчить про фінансову стабільність страховика.

3. Адекватність резерву: переконайтеся, що страховик має достатні резерви для покриття потенційних претензій і зобов'язань. Недостатні резерви можуть свідчити про фінансову нестабільність.

4. Диверсифікація - добре диверсифікований портфель може допомогти зменшити ризик. Перевірте, чи має страховик різноманітний асортимент страхових продуктів і географічне розташування.

5. Відповідність нормативним вимогам: переконайтеся, що страховик дотримується нормативних вимог і має чисту регулятивну історію. Недотримання вимог може бути сигналом про фінансову нестабільність.

6. Врахування ризиків, їх ризик-менеджмент, методи оцінки і аналіз.

Проведемо більш детально фінансовий аналіз рейтингових показників страхових організацій впродовж останніх років (табл. 1,2) [161].

Таблиця 1. Рейтинг страхових компаній з капіталу за 12 місяців 2023 року.

№	Страховик	Власний капітал 2023, тис грн	Частка власного капіталу на страховому ринку, %	Статутний капітал, тис грн	Частка статутного капіталу на страховому ринку, %
1	ARX	2 080 247	14,76	261 975	7,14
2	УНІКА	1 689 098	11,99	155 480	4,24
3	ІНГО	1 191 108	8,45	305 543	8,33
4	PZU УКРАЇНА	968 114	6,87	48 518	1,32
5	ТАС СГ	904 876	6,42	102 000	2,78
6	UNIVERSALNA	755 312	5,36	192 700	5,26
7	АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ	712 891	5,06	255 600	6,97
8	ВУСО	634 114	4,50	274 145	7,48
9	УСГ	597 576	4,24	278 659	7,60
10	ОРАНТА	522 876	3,71	159 000	4,34
.	ВСЬОГО	14 089 053	100	3 666 743	100

Аналіз рейтингу страхових компаній з капіталу за 12 місяців 2023 року свідчить, що найбільша вартість за розміром власного капіталу 2080 млн.грн. частка якої на страховому ринку складає 14,76% - належить страховій компанії «ARX». Всього в 2023 році розмір власного капіталу страхових організацій склав 14089053 тис.грн., в тому числі статутного капіталу - 3666743 тис.грн.

Таблиця 2. Рейтинг страхових компаній за розміром резервів за 2022-2023 роки

№	Страховик	Резерви 2022, тис. грн.	Частка резервів 2022 р., %	Резерви 2023, тис. грн.	Частка резервів 2023 р., %
1	ARX	2 443 239	11,91	2 917 653	12,14
2	ТАС СГ	1 869 435	9,12	2 632 386	10,95
3	УСГ	2 060 408	10,05	2 066 907	8,60
4	ІНГО	1 517 188	7,40	1 952 938	8,13
5	УНІКА	2 243 890	10,94	1 861 956	7,75
6	PZU УКРАЇНА	1 204 960	5,88	1 518 236	6,32
7	АРСЕНАЛ СТРАХУВАННЯ	1 422 697	6,94	1 466 313	6,10
8	КНЯЖА	1 030 692	5,03	1 465 235	6,10
9	ОРАНТА	820 892	4,00	1 030 695	4,29
10	ВУСО	556 213	2,71	1 004 967	4,18
.	ВСЬОГО	20 505 842	100	24 033 373	100

Якщо порівняти рейтинги українських страхових організацій за розмірами страхових резервів протягом 2022-2023 років, ми побачимо, що лідерські позиції в 2022 році займали три страхові компанії - ARX, УСГ, УНІКА, частки резервів яких відповідно склали 11,91%, 10,05%, 10,94%. Але за даними 2023 року лідером залишилась ARX з розміром резервів 2917,65 млн.грн. (доля на ринку 12,14%), а друге місце зайняв страховик ТАС СГ з розміром резервів 2632,4 млн.грн. та часткою на страховому ринку – 10,95%.

Оптимізація структури капіталу страхової компанії є важливим процесом, що дозволяє забезпечити належний рівень фінансової стійкості і забезпечити високу ефективність управління ризиками. Для досягнення оптимальної структури капіталу, компанія повинна збалансувати внутрішні та зовнішні ресурси фінансування, враховуючи такі чинники, як вартість капіталу, рівень ризику та рентабельність. Саме показники рентабельності вказують на

ефективність ведення страхового бізнесу і безпосередньо впливають на фінансову стійкість страховиків, оскільки співвідношення отриманого прибутку страховиком до його витрат, активів чи капіталу показує рівень окупності вкладених фінансових ресурсів [151, с.221].

Компанія може оптимізувати структуру капіталу шляхом зменшення фінансового ризику, регулювання відношення між власним та позиковим капіталом, а також врахування дивідендів та інших витрат на розподіл прибутку. Крім того, важливо постійно оцінювати структуру капіталу та внести необхідні зміни в разі зміни умов на ринку або внутрішніх обставин компанії. Загалом, оптимізація структури капіталу допомагає страховій компанії ефективно управляти ризиками та забезпечити сталість фінансового розвитку [157, с.97].

В умовах ризикованості страхового юізнесу для того, щоб підвищити фінансову стабільність, страховики можуть:

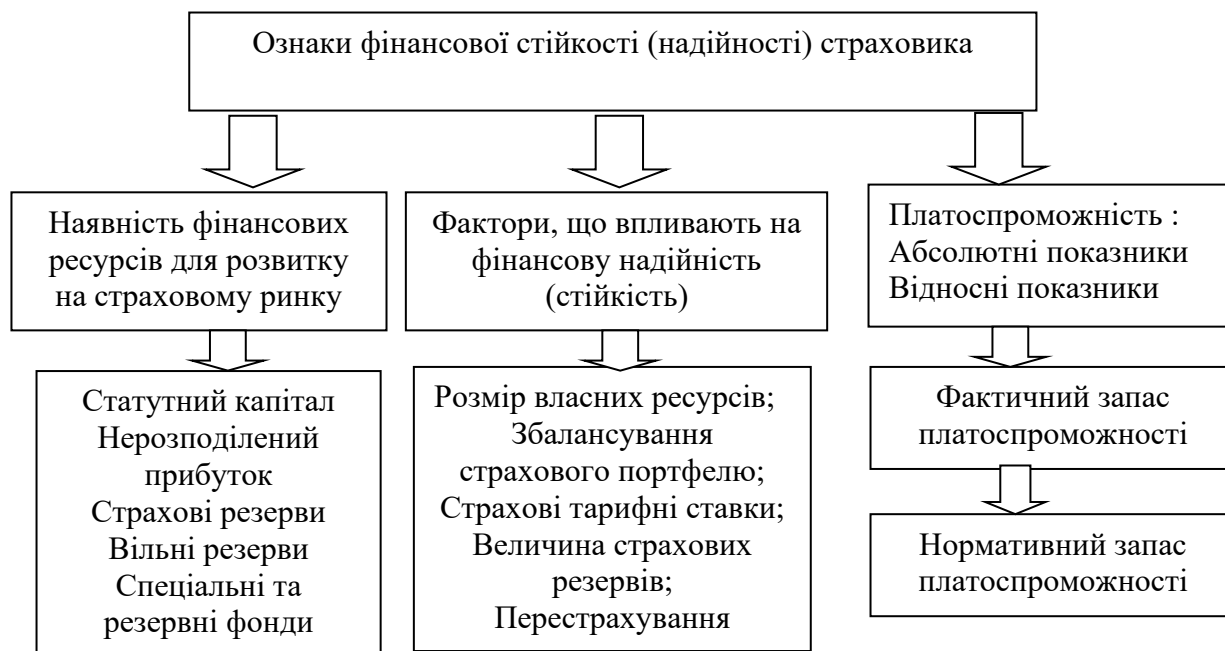
1. Посилити управління ризиками запровадити надійні методи управління ризиками, щоб ідентифікувати потенційні ризики та ефективно керувати ними.

2. Підвищення капіталізації: підтримуйте достатній рівень капіталу, щоб витримати несподівані втрати та забезпечити фінансову платоспроможність.

3. Інвестуйте з розумом: приймайте обґрунтовані інвестиційні рішення, щоб отримати прибуток, одночасно керуючи інвестиційними ризиками.

4. Моніторинг ефективності: регулярно оцінюйте показники фінансової ефективності та вносьте необхідні коригування для підвищення стабільності. Слід також врахувати консалтингові послуги з фінансовими фахівцями або експертами зі страхування для комплексної оцінки фінансової стабільності страховика.

Ознаки фінансової стійкості (надійності) страховика відобразимо схематично на малюнку 2.



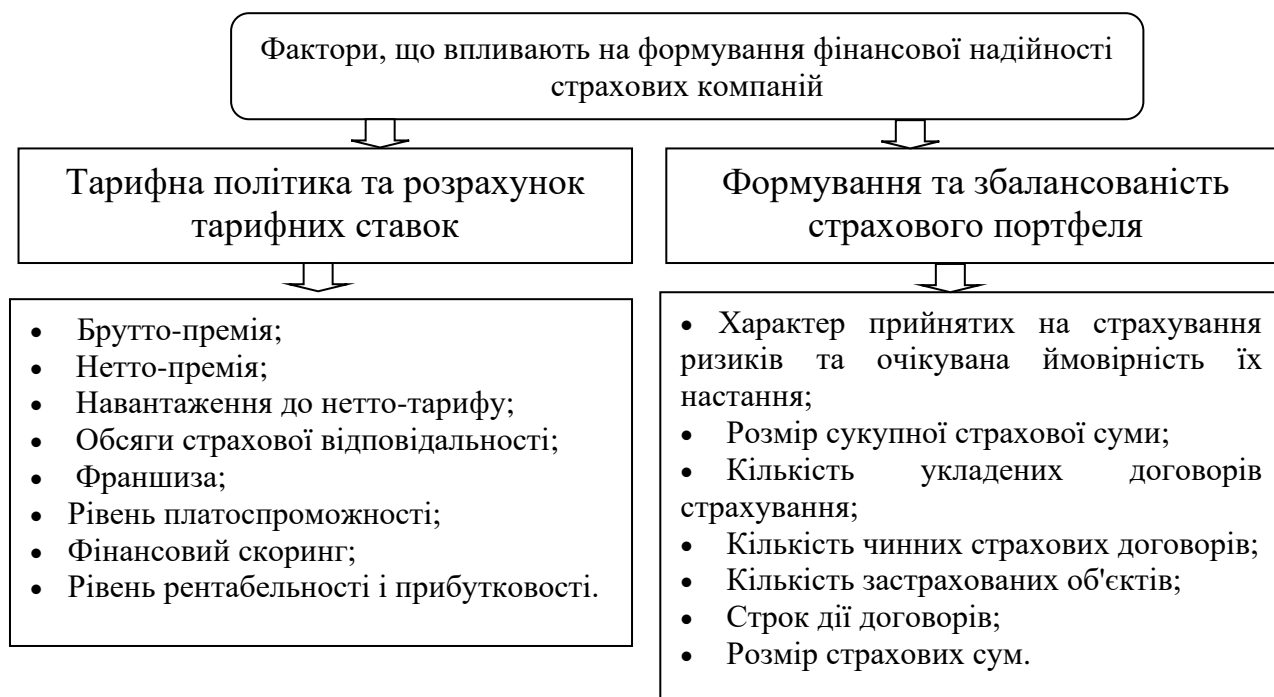
Малюнок 2. Ознаки фінансової стійкості (надійності) страховика

Оцінка та покращення фінансової стабільності (надійності) страхової компанії передбачає оцінку різних фінансових показників, таких як коефіцієнти платоспроможності, коефіцієнти ліквідності, коефіцієнти прибутковості та коефіцієнти якості активів. Деякі ключові фактори, які слід враховувати при оцінці фінансової стабільності страхової компанії, включають достатність капіталу, якість інвестиційного портфеля, практику андеррайтингу, достатність резервів і загальні фінансові результати [153, с.226].

Щоб підвищити фінансову стабільність страхової компанії, керівництво може розглянути такі стратегії, як диверсифікація її інвестиційного портфеля, впровадження методів управління ризиками, підвищення стандартів андеррайтингу, регулярний перегляд і коригування страхових резервів, а також підтримання відповідних запасів капіталу. Крім того, підвищення прозорості фінансової звітності, дотримання нормативних вимог і не відставати від найкращих галузевих практик також можуть сприяти покращенню фінансової стабільності страхової компанії [158, с.779].

Для наочного уявлення які саме фактори впливають на фінансову

стабільність страхової компанії, наведемо їх графічне відображення на малюнку 3.



Малюнок 3. Фактори, що впливають на формування фінансової надійності страхових компаній

Умовно можна поділити фактори, що впливають на фінансову надійність страхової компанії, на декілька груп, які включають:

1. Ринковий рейтинг, оскільки високий ринковий рейтинг свідчить про фінансову стабільність та надійність компанії.

2. Рівень капіталізації: великий обсяг власного капіталу може захистити компанію від фінансових стресів.

3. Ризикованість інвестицій: політика інвестування страхової компанії може впливати на її фінансову стійкість. Неправильні або ризиковані інвестиції можуть призвести до значних втрат страховика і спричинити неплатоспроможність або фінансову кризу.

4. Керівництво та стратегія: професіоналізм та ефективність управління можуть значно впливати на успішність компанії.